

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Filozofická fakulta
Ústav česko-německých areálových studií a germanistiky

POSUDEK VEDOUcíHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Studijní obor:	Česko-německá areálová studia
Akademický rok:	2019/2020
Název práce:	Asylstreit - spor o azylovou a uprchlickou politiku v Německu
Autor/ka práce:	Lenka Winklerová
Vedoucí práce:	PhDr. Miroslav Šepták, Ph.D.

1. HODNOCENÍ OBSAHOVÉ STRÁNKY PRÁCE (hodnocení vyznačte X)	1	2	3	4	Nelze hodnotit
	Stanovení cíle/hypotéz/výzkumných otázek a míra jejich naplnění	x			
Použité metody, jejich adekvátnost a relevance ve vztahu k tématu		x			
Faktická, věcná a obsahová správnost	x				
Relevantnost tématu v rámci oboru (s ohledem na současný stav výzkumu)	x				
Interpretace výsledků		x			
Formulace závěrů práce		x			
Odborný přínos práce a její praktické využití	x				
Schopnost argumentace a kritického myšlení autora/ky	x				
2. HODNOCENÍ FORMÁLNÍ STRÁNKY PRÁCE (hodnocení vyznačte X)					
	1	2	3	4	Nelze hodnotit
Shromáždění relevantních informací (literatury a ostatních zdrojů)	x				
Provázanost a sled textu, návaznost kapitol	x				
Grafická úprava textu	x				
Jazyková a stylistická úroveň práce		x			
Práce s odborným jazykem	x				
Práce s daty, informacemi a odbornou literaturou (správnost a četnost odkazování)	x				
Vhodnost příloh (pokud je práce obsahuje)					x
Samostatnost autora/ky při zpracování práce	x				
Celkový přístup a aktivita autora/ky	x				

3. ZÁVĚREČNÉ SLOVNÍ HODNOCENÍ VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Masivní migrační vlna směřující do Evropy v roce 2015 ovlivnila výrazným způsobem nejenom politiku Evropské unie, ale také vnitřní situaci cílových států uprchlíků. Spolková republika Německo se přitom stala, vzhledem ke své ekonomické vyspělosti a stabilitě, nejčastější destinací migrantů. Spolková kancléřka Angela Merkelová navíc svým výrokem „Wir schaffen das“ z konce srpna 2015 dala naději desítkám tisíc lidí z válečných oblastí především Sýrie, Afganistánu a Súdánu, že v Německu mohou hledat bezpečné útočiště. Důsledek jejího rozhodnutí štěpí německou společnost dodnes.

Bakalářská práce vyjadřuje zájem L. Winklerové o společensko-vědní problematiku. Impulsem k výběru aktuální a zároveň nelehké problematiky byla její zahraniční stáž v Pasově. Studentka v bakalářské práci zvolila diachronní přístup s cílem „analyzovat klíčové události a tendence v problematice sporu o azylovou a uprchlickou politiku mezi představiteli CSU a CDU od roku 2015, až do jeho eskalace v roce 2018“ (s. 8).

Práce rozdělená do pěti kapitol začíná analýzou vývoje azylové a migrační politiky ve Spolkové republice Německo od roku 1949. Autorka správně poukazuje na skutečnost, že Německo již několikrát ve své historii čelilo značnému migračnímu tlaku a azylová politika patřila v devadesátých letech 20. století mezi klíčová témata veřejné a politické diskuse. Další kapitoly pak pojednávají o vzniku a eskalaci rozdíly mezi CDU a CSU od roku 2015 do dubna tohoto roku známé pod označením *Asylstreit*.

Jádrem sporu, který ve svých důsledcích vážně ohrozil dlouholetou kooperaci CDU/CSU jako sesterských stran, byla otázka stanovení horní hranice (*Obergrenze*), tedy maximálního počtu uprchlíků, které by Německo přijalo za kalendářní rok a debata, zda mohou být žadatelé o azyl vráceni na hranicích s Německem. Studentka k tomu správně poznamenala: „Ačkoliv CSU a CDU sledovaly v podstatě stejný cíl – a to pokračovat v dalším omezování migrace uprchlíků do země, lišilo se řešení, jakým chtěly obě strany sporu tohoto dosáhnout.“ (s. 28). Názory CSU se v této oblasti spíše přibližují restriktivní linii rakouského kancléře Sebastiana Kurze (ÖVP), než „otevřenému“ pojetí A. Merkelové. Výrazem toho bylo vypracování tzv. „*Masterplan Migration*“ – plánu, který měl představovat řešení problémů německé i evropské azylové a migrační politiky. Poté, co jednání v rámci summitu EU nepřinesla očekávané výsledky, pohrozil tehdejší předseda CSU a ministr vnitra H. Seehofer okamžitou rezignací na všechny politické funkce (s. 36). Nakonec obě sesterské strany našly konsenzus v podobě zřízení tzv. tranzitních center na německo-rakouské hranici (s. 37), ty však představují z právního hlediska řešení na hranici platných legislativních předpisů (s. 39-40).

Na práci oceňuji skutečnost, že studentka nepojímá azylovou a migrační politiku pouze v rovině sporu mezi CDU/CSU, ale také přibližuje stanoviska odborníků i ostatní německých relevantních politických stran k problematice. Jako pozitivní lze hodnotit stručnou sondu do vlivu *Asylstreitu* na chování elektorátu v souvislosti s bavorskými zemskými volbami (s. 52-54) i podkapitulu o implementaci „*Masterplan Migration*“ do praxe (s. 57-58). Korekturu dosavadní migrační a azylové politiky v rámci vládní koalice (CDU/CSU a SDP) dokumentovalo i schválení souboru sedmi zákonů tzv. „migračního balíčku“ (*Migrationspaket*), jejichž praktický účinek bude nutné posoudit až s odstupem času (s. 60-64). Lze souhlasit s autorkou, že *Asylstreit* v konečném důsledku „nemá žádné vítěze, jen poražené“ a uškodil tak oběma stranám, (s. 69), nicméně stanovení azylové politiky zohledňující lidská práva uprchlíků a přihlížející k možnostem a kulturně-historickým souvislostem daného státu bude úkolem pro další desetiletí.

Vzhledem k aktuálnosti tématu mohla studentka jen okrajově využít odborné literatury. Tento deficit zdařile kompenzovala zohledněním širokého spektra periodik (např. Süddeutsche Zeitung, Frankfurter Allgemeine Zeitung, Die Zeit a Der Standard) i dalších relevantních elektronických zdrojů (jednotlivá odborná ministerstva, stenoprotokoly Spolkového sněmu, Bundeszentrale für politische Bildung).

Přístup L. Winklerové nejen k bakalářské práci, ale také k celému studiu považuji za příkladný. Vedoucí práce si může jen přát, aby takových samostatně a precizně pracujících studentek bylo více. Bakalářská práce je důkazem pečlivé heuristiky, za takto zpracovaný poznámkový aparát (317 položek) by se nemusel stydět ani renomovaný autor. Studentka si zároveň osvojila složitou problematiku (zejména Dublinského systému a právních předpisů) na velmi solidní úrovni, a to včetně odborné německé terminologie. L. Winklerové doporučuji, aby dále prohlubovala své znalosti v oblasti migrační a azylové politiky, neboť toto téma bude aktuální po několika dalších dekádách.

Určité zlepšení by si zasloužila jen místy úporná stylizace. Přes tuto drobnou připomínku, předložený text v mnoha ohledech splňuje nároky diplomové práce. Navrhuji proto hodnocení stupněm **výborně**.

Přibližte nám jednotlivé vývojové fáze Asylstreitu?

Jak migrační a azylová politika ovlivňovala v období 2015-2019 chování německého elektorátu, uveďte prosím konkrétní příklady a statistická data.

PRÁCI K OBHAJOBĚ: DOPORUČUJI – NEDOPORUČUJI

NÁVRH NA KLASIFIKACI BAKALÁŘSKÉ PRÁCE:

VÝBORNĚ – VELMI DOBŘE – DOBŘE – NEVYHOVĚL/A

Datum

Podpis